

تأثیر استقلال حسابرسان بر رابطه بین چرخش موسسه حسابرسان و پایداری سود

دکتر فرزین خوشکار

مدرس گروه حسابداری و مدیریت، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

F.Khoshkar@hnhk.ac.ir

سید علیرضا هاشمی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران (نویسنده مسئول).

managerparsapersian@gmail.com

علی رحیمی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

alirahime8297@gmail.com

شماره ۳۶ / زمستان ۱۳۹۹ (جلد چهارم) / صص ۷۴-۸۶
چشم انداز حسابداری و مدیریت (دوره سوم)

چکیده

سود یکی از اساسی‌ترین عناصر صورت‌های مالی است که همواره مورد توجه استفاده‌کنندگان قرار گرفته است و از آن به‌عنوان معیاری برای ارزیابی تداوم فعالیت، کارایی و بازنگری ساختار قراردادهای نمایندگان واحدهای اقتصادی یاد می‌شود. هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر استقلال حسابرسان بر رابطه بین چرخش موسسه حسابرسان و پایداری سود در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار می‌باشد. پژوهش انجام‌شده از نظر نوع هدف، جزء پژوهش‌های کاربردی است و روش پژوهش از نظر ماهیت و محتوایی همبستگی می‌باشد. انجام پژوهش در چارچوب استدلالات قیاسی - استقرایی صورت گرفته و برای تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها از تحلیل پانلی کمک گرفته شده است. برای جمع‌آوری اطلاعات، از داده‌های ۱۳۴ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰-۱۳۹۷ استفاده شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد بین چرخش حسابرسان در سطح موسسه حسابرسان و پایداری سود رابطه معناداری وجود ندارد؛ اما استقلال حسابرسان بر رابطه بین چرخش حسابرسان در سطح موسسه حسابرسان و پایداری سود تأثیر معنادار و مثبتی دارد.

کلید واژگان: استقلال حسابرسان، چرخش موسسه حسابرسان، پایداری سود.

مقدمه

هدف اصلی گزارشگری مالی طبق چارچوب نظری حسابداری، ارائه اطلاعاتی است که در فرآیند تصمیم‌گیری، به استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی برای اتخاذ تصمیمات آگاهانه کمک کند. سود حسابداری نیز از مهم‌ترین محصولات گزارشگری مالی است که استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی بیشترین توجه خود را به آن معطوف می‌کنند (بزرگ اصل و همکاران، ۱۳۹۹). سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان، مدیران، کارکنان شرکت، تحلیلگران، دولت و دیگر استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی از سود به‌عنوان مبنایی جهت اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری، اعطای وام، سیاست پرداخت سود، ارزیابی شرکت‌ها، محاسبه مالیات و سایر تصمیمات مربوط به شرکت استفاده می‌کنند (بیات و همکاران، ۱۳۹۴). یکی از معیارهای

ارزیابی سود، پایداری سود^۱ است. پایداری سود از جمله ویژگی‌های کیفیت سود مبنی بر اطلاعات حسابداری است و شاخصی به شمار می‌رود که به سرمایه‌گذاران در پیش‌بینی سودهای آتی و جریان‌های نقدی شرکت کمک می‌کند؛ و به معنای تکرارپذیری سود جاری است (فروغی و همکاران، ۱۳۹۶). هرچه پایداری سود بیشتر باشد، واحد تجاری توان بیشتری برای حفظ سودهای جاری دارد؛ بنابراین، کیفیت سود واحد تجاری بیشتر است (وای و مورس^۲، ۲۰۰۹).

پایداری سود به‌عنوان یکی از ویژگی‌های سود و کیفیت حسابرسی، تحت تأثیر عوامل داخلی و خارجی است. یکی از عوامل خارجی که بر کیفیت حسابرسی تأثیر می‌گذارد چرخش حسابرس^۳ است. چرخش موسسه حسابرسی و شریک موسسه حسابرسی بر عناصر متعددی تأثیرگذار است که هر یک از این عناصر خود موجب تغییر در کیفیت خدمات حسابرسی می‌شود (پورحیدری و همکاران، ۱۳۹۳). این عناصر شامل ارتباط با مدیریت صاحبکار و توجه به فرایند حسابرسی سالهای قبل است. چی^۴، (۲۰۱۱) دریافت که چرخش حسابرس با توجه به کاهش تأثیر تصدی حسابرسی می‌تواند کیفیت حسابرسی را بهبود بخشد. در همین حال، استقلال حسابرسان به‌عنوان یک عامل داخلی طبقه‌بندی می‌شود که می‌تواند کیفیت حسابرسی را تحت تأثیر قرار دهد. تأثیر استقلال بر این رابطه این به دلیل "روابط خاص" بین صاحبکاران و حسابرسانی که برای مدت‌زمان طولانی دارند (آردانی^۵، ۲۰۱۹). همچنین تئوری نمایندگی به اهمیت حسابرسی مستقل برای به حداقل رساندن مشکلات نمایندگی اذعان می‌کند و نشان می‌دهد که حسابرس مستقل عدم تقارن اطلاعاتی بین نماینده و مدیر اصلی را کاهش می‌دهد، رفتار عامل نظارت را کنترل می‌کند و به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین مکانیسم‌های نظارت برای تنظیم تعارض منافع و کاهش هزینه‌های نمایندگی شناخته می‌شود (سیلوستر و همکاران^۶، ۲۰۱۹).

بنابراین با توجه به اینکه تغییر حسابرس و شرکای حسابرسی به‌عنوان ابزاری برای تقویت استقلال حسابرس و افزایش کیفیت حسابرسی تلقی می‌گردد، این موضوع، طی سالهای اخیر به زمینه بااهمیتی در تحقیقات حسابرسی تبدیل شده است و همچنین از آنجاکه سود حسابداری و اجزای مربوط به آن از جمله اطلاعاتی محسوب می‌شود که در هنگام تصمیم‌گیری توسط افراد در نظر گرفته می‌شود؛ و می‌تواند مبنای تصمیم‌گیری فعالان بازار سرمایه قرار گیرد؛ در این تحقیق به بررسی تأثیر استقلال حسابرس بر رابطه بین چرخش موسسه حسابرسی و پایداری سود خواهیم پرداخت.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

سود یکی از اساسی‌ترین عناصر صورت‌های مالی است که همواره مورد توجه استفاده‌کنندگان قرار گرفته است و از آن به‌عنوان معیاری برای ارزیابی تداوم فعالیت، کارایی و بازنگری ساختار قراردادهای نمایندگان واحدهای اقتصادی یاد می‌شود (دچو و دیچو^۷، ۲۰۰۲). در مباحث مالی مفاهیم سود و پایداری آن تحت تأثیر ویژگی‌های مربوط به صنعت و شرکت و ماهیت نقدی یا تعهدی بودن آن قرار می‌گیرد (هوی و همکاران^۸، ۲۰۱۶). در بیانیه شماره یک از مفاهیم حسابداری مالی گفته می‌شود که

¹ Persistence of Earnings

² Wai. H. M. K., Morse

³ Auditor Rotation

⁴ Chi

⁵ Ardhani

⁶ Silvestre

⁷ Dechow & Dichev

⁸ Hui

تأکید گزارش‌های مالی بر روی اطلاعاتی است که درباره عملکرد شرکت است که از مجرای محاسبه سود و اجزای تشکیل‌دهنده آن ارائه می‌گردد (دستگیر و رستگار، ۱۳۸۹). شناسایی رفتار اجزای سود، که اخیراً بخش مهمی از مطالعات مربوط به کارایی بازار را تشکیل می‌دهد با کار اسلون (۱۹۹۶) آغاز شد. این رویکرد، که اقلام تعهدی خلاف قاعده نام گرفته بر این فرض است که اقلام غیرمالی سود (اقلام تعهدی) رفتار متفاوتی نسبت به اقلام مالی (جریان نقدی) آن در خصوص پایداری سود دارد. سودهای پایدار، قسمتی از سودهای موجود است که ماندگارند و ماندگاری آن‌ها ادامه می‌یابد (خواجوی و همکاران، ۱۳۸۹). در واقع می‌توان گفت سودی که ناشی از فعالیت‌های غیرعادی و غیرمترقبه نباشد از پایداری بیشتری برخوردار است. به عبارت دیگر پایداری سود، به احتمال تکرار دوباره سطح سود شرکت در دوره‌های آینده اشاره دارد (اسلون، ۱۹۹۶). در تعریفی دیگر ریچاردسون و اسلون^۱ (۲۰۰۸) پایداری سود را به عنوان ضریب رگرسیون دوره جاری بر سود دوره قبل تعریف کردند. لایپ^۲ (۱۹۹۱) نیز پایداری را بدون توجه به میزان و علامت نوآوری سود بر اساس خود همبستگی در سود تعریف می‌کند. بعدها دجو و همکاران (۲۰۰۸) برای نخستین بار پایداری و قیمت‌گذاری اجزای نقدی سود را مورد مطالعه قرار دادند. آن‌ها عنوان کردند؛ جزء نقدی سود را می‌توان به خالص وجه نقد نگهداری شده در شرکت، خالص وجه پرداختی (دریافتی) به (از) سهامداران و خالص وجه پرداختی دریافتی به (از) بستانکاران تفکیک کرد و با توجه به ماهیت متفاوت این اجزا نباید انتظار داشت که پایداری یکسانی داشته باشند. یکی از اولین مطالعات آزمون کردن محتوای اطلاعات در مغایر نبودن سود توسط لایپ (۱۹۹۱) بود. در این پژوهش شش جزء سود ناخالص، هزینه‌های عمومی و اداری، هزینه استهلاک، هزینه بهره، مالیات بر سود و سایر اقلام دیگر با بازدهی غیرعادی موجود بر تغییر غیرمنتظره در اجزاء تحقیق شده‌اند. اهمیت قدرت توضیحی سود (برتر از مجموع سود) برای تمامی شش جزء به‌طور مشترک و جداگانه نشان داده شده است.

یکی از موارد که رابطه آن با سود مورد توجه قرار گرفته است چرخش حسابرس است. قانون سابنز-اکسلی (۲۰۰۲) نیز در این بازه مؤسسات حسابرسی را ملزم می‌کند که شرکا و مدیران خود را بعد از ۵ سال متوالی کار حسابرسی روی یک صاحبکار تغییر دهند (لوپو، ۲۰۱۴). عدم تغییر حسابرس می‌تواند سبب کاهش دقت حسابرسی شود که این امر به دلیل تصورات ذهنی مبنی بر شناخت محیط کاری، افزایش نفوذ مدیر شرکت بر حسابرس، شناخت مکانیزم کاری حسابرس و تغییر محیط کنترلی شرکت با توجه به شیوه عمل حسابرس توسط مدیریت رخ دهد (پورحیدری و همکاران، ۱۳۹۳). کشورهای مختلفی مانند اسپانیا، ایتالیا، کره جنوبی و سنگاپور موضوع چرخش اجباری حسابرس را پذیرفته‌اند (سیلواستر و همکاران، ۲۰۱۹). چرخش مؤسسات حسابرسی برای اولین بار در سال ۱۹۷۴ در کشور ایتالیا برای تعدادی از شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس این کشور اجرا شد. الزام برای چرخش مؤسسات حسابرسی بعد از گذشت سی سال به شرکت‌های دیگر هم تحمیل گردید (برای نمونه شرکت‌های بیمه عمر و خسارت). در قوانین تدوین‌شده توسط مراجع حرفه‌ای کشور ایتالیا، چرخش مؤسسات حسابرسی برای شرکت‌های خصوصی هر سه سال و برای مؤسسات دولتی هر نه سال اجرا می‌شود.

در ایران نیز سازمان بورس اوراق بهادار تهران در راستای حمایت از حقوق و منابع سرمایه‌گذاران، ساماندهی و توسعه‌ی بازار اوراق بهادار تهران و نظر به ضرورت نظارت عالی بر امور بازار سرمایه در سال ۱۳۸۶، در دستورالعمل مؤسسات حسابرسی معتمد بورس و اوراق بهادار چرخش مؤسسات حسابرسی را برای دوره چهارساله الزامی کرد (سازمان بورس اوراق بهادار، ۱۳۸۶).

¹ Richardson & Sloan

² Leep

تحقیقات مختلفی چرخش حسابرس و رابطه آن با معیارهای کیفیت سود را مورد بررسی قرار داده‌اند؛ که برخی موافق و برخی دیگر مخالف با تاثیر چرخش حسابرس بر کیفیت و پایداری سود بوده‌اند. دائو و فام^۱ (۲۰۱۴) معتقدند که افزایش چرخش حسابرس، فرصت را برای فعالیتهایی مانند خرید اظهارنظر محدود خواهد شد. از نظر دان لی^۲ (۲۰۱۰) حسابرسان در حسابرسی‌های طولانی دچار یک نوع حس وفاداری می‌شوند و این به نوبه خود صلاحیت حسابرسان را برای انجام یک حسابرسی با کیفیت و اثربخش زیر سؤال می‌برد. همچنین وی با انجام تحقیقی در رابطه با طول مدت ارتباط حسابرس- صاحبکار و ارتباط آن با گزارشگری محافظه‌کارانه به این نتیجه رسید که در شرکت‌های بزرگ و شرکت‌هایی که از سوی حسابرس کنترل و مراقبت می‌شوند این ارتباط مثبت، است اما در مورد شرکت‌هایی که از سوی حسابرسان مراقبت شدید نمی‌شوند، این ارتباط منفی است. باندیپادیای و همکاران^۳ (۲۰۱۴) نشان دادند سیاست چرخش اجباری حسابرسان باعث افزایش رقابت در بازار خدمات حسابرسی شده و این رقابت می‌تواند بر اساس کیفیت و قیمت خدمات حسابرسی باشد. لیندچیت و همکاران^۴ (۲۰۱۰) نشان دادند که تغییر شریک حسابرسی منجر به عملکردهای جسورانه در حسابداری شده و در نتیجه از کیفیت حسابرسی می‌کاهد. مطالعات جانسون و همکاران^۵ (۲۰۰۲) نیز نشان دادند که دوره کوتاه مدت حسابرسی با مجموع ارقام تعهدی اختیاری بیشتر مرتبط است. آنها همچنین در روابط کوتاه بین حسابرس و مشتری مداخله بیشتر مدیران در درآمد افشا شده و کیفیت سود پایین‌تر را مشاهده کردند. از طرف دیگر، آزمونهای مربوط به دوره حسابرسی طولانی مدت شواهدی را نشان نداد که حسابرسی طولانی با ارقام تعهدی اختیاری بیشتر همراه است؛ بنابراین، برخلاف دوره کوتاه مدت حسابرسی، نمی‌توان گفت که دوره حسابرسی طولانی مدت با کاهش کیفیت سود همراه است. آسچوئر و همکاران^۶ (۲۰۱۸) نیز معتقد که با چرخش مؤسسات حسابرسی کیفیت حسابرس کاهش خواهد یافت.

موضوع چرخش حسابرسان به منظور ارتقای استقلال حسابرسان مورد توجه قرار گرفته و اهمیت بسیاری یافته است. استقلال، اساس و روح حسابرسی است و حسابرسی بدون استقلال، فاقد ارزش و معنی است (ملکیان و عبدی پور، ۱۳۹۳). استقلال، علاوه بر آنکه بر کیفیت و نتایج حسابرسی تأثیر می‌گذارد، به لحاظ حفظ و ارتقای حرفه نیز امری ضروری است. تحقیقات آردانی (۲۰۱۹) نشان داد چرخش حسابرس همچنین از طریق استقلال بر کیفیت حسابرسی تأثیرگذار است. توبی و همکاران^۷ (۲۰۱۶) نشان دادند که از نظر تجربی چرخش حسابرسان از طریق استقلال تأثیر معنی داری بر کیفیت حسابرسی دارد. این بدان معناست که اگر چرخش حسابرس توسط صاحبکاران مورد توجه قرار گیرد، احتمالاً استقلال حسابرسان حفظ می‌شود، از این رو حسابرس در فرآیند حسابرسی عملکرد خوبی خواهد داشت و در نهایت، کیفیت حسابرسی بالا خواهد بود. طبق نظریه انتساب، چرخش حسابرسان را می‌توان به عنوان یک عامل خارجی طبقه‌بندی کرد که ممکن است بر رفتار حسابرس تأثیر بگذارد، زیرا برخی آیین‌نامه‌ها هر شرکت را ملزم به تغییر حسابرسان خود پس از ۵ سال می‌کند. در این حالت، چرخش حسابرس به عنوان یک عامل خارجی به طور غیرمستقیم بر رفتار حسابرس در تولید حسابرسی با کیفیت بالا تأثیر می‌گذارد. یونگ وون (۲۰۱۰) نیز چرخش اختیاری مؤسسات حسابرسی را به عنوان عاملی اثربخش بر کیفیت حسابرسی معرفی کرده و

¹ Dao, M & Pham

² Dan li.

³ Bandyopadhyay

⁴ Lindscheid

⁵ Johnson

⁶ Aschauer

⁷ Tobi

اذعان داشته که چرخش اختیاری حسابرسان منجر به استقلال بیشتر حسابرسان و وابستگی کمتر حسابرسان به کارفرمایان می‌گردد و در نتیجه کیفیت نتایج حسابرسی شرکت بهبود می‌یابد؛ اما در پژوهش متفاوت ویلت و همکاران^۱ (۲۰۱۶) نشان دادند که هیچ ارتباطی بین کیفیت حسابرسی و چرخش حسابرسی وجود ندارد. این نتیجه تحقیق نشان می‌دهد که تنها با چرخش حسابرسان نمی‌توان به بهبود استقلال حسابرسان دست یافت.

پیشینه پژوهش

حسن و کاظم^۲ (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان تأثیر کیفیت حسابرسی، کمیته حسابرسی و کیفیت گزارشگری مالی: شواهدی از مالزی در دهه‌های اخیر، نشان می‌دهند در حالی که استقلال و اندازه کمیته حسابرسی، نتیجه‌ای ناچیز در مدیریت سود واقعی دارد. علاوه بر این، نتایج نشان می‌دهد که کیفیت حسابرسی کمیته حسابرسی منجر به این می‌شود که عملکرد مدیریت سود کمتر تهاجمی شود. یافته‌ها همچنین نشان می‌دهد که کیفیت حسابرسی و کمیته حسابرسی نقش مهمی در محدود کردن مدیریت سود واقعی دارد. اردانی و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان نقش میانجی استقلال حسابرسی بر رابطه میان چرخش حسابرسی و کیفیت حسابرسی نشان دادند که چرخش حسابرسی تأثیر مستقیم بر کیفیت حسابرسی ندارد. این تحقیق همچنین قادر به ارائه شواهد تجربی از نقش حسابرسی استقلال حسابرسی به عنوان یک متغیر مداخله‌گر نیست. با این وجود، تحقیقات ثابت می‌کند که استقلال حسابرسی تأثیر مثبتی بر کیفیت حسابرسی دارد. سیلوستر و همکاران^۳ (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان چرخش حسابرسی و کیفیت سود: تحلیلی با استفاده از ارقام تعهدی اختیاری نشان دادند که چرخش شرکت حسابرسی، حجم ارقام تعهدی اختیاری را کاهش می‌دهد و بنابراین، کیفیت سود را افزایش می‌دهد با این حال، وقتی ارقام تعهدی اختیاری از منظر خطاهای برآورد حسابداری اندازه‌گیری می‌شود، اثر چرخش شرکت حسابرسی بر کیفیت سود معنی‌دار نیست. همچنین نتایج نشان می‌دهد شرکت‌هایی که به‌طور داوطلبانه مؤسسات حسابرسی را تغییر می‌دهند، ارقام تعهدی اختیاری بیشتر و در نتیجه کیفیت سود پایین‌تری دارند. لئونگ و همکاران^۴ (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان "دوره تصدی حسابرسی، عدم تقارن اطلاعاتی و کیفیت سود" به این نتیجه رسیدند که دوره تصدی حسابرسی باعث بهبود کیفیت سود می‌شود. آنها همچنین به این نتیجه رسیدند که بهبود در کیفیت سود ناشی از دوره تصدی طولانی حسابرسی در شرکت‌های دارای عدم تقارن اطلاعاتی، بزرگ‌تر است. همیلتون و همکاران (۲۰۱۲) در تحقیقی با عنوان چرخش شرکای مؤسسه حسابرسی بر کیفیت سود اثرگذار است؟ نشان دادند که تغییر شریک مؤسسه حسابرسی با ارقام تعهدی کمتر (کیفیت سود بالاتر) در ارتباط است. این رابطه برای مؤسسات حسابرسی بزرگ‌تر، از شدت بیشتری برخوردار است و گزارشگری محافظه‌کارانه پس از چرخش شریک مؤسسه حسابرسی افزایش می‌یابد که به معنای بهبود کیفیت سود است.

مهرانی و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی و ارائه گزارش کنترل‌های داخلی بر کیفیت سود نشان دادند که تعداد اعضای مستقل و کمیته حسابرسی و همچنین ارائه گزارش‌های کنترل داخلی در بهبود کیفیت سود مؤثر است، بدین معنی که با افزایش استقلال و تخصص اعضا و همچنین ارائه گزارش‌های کنترل داخلی کیفیت

¹ Velte

² Hasan & Kassim

³ Silvestre

⁴ Leung

سود افزایش می‌یابد؛ اما تعداد اعضا کمیته حسابرسی نقشی در بهبود کیفیت سود ندارد. خرم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۸) در تحقیقی با عنوان بررسی تأثیر دوره تصدی حسابرس بر کیفیت سود با تأکید بر عدم تقارن اطلاعاتی در شرکت‌های پذیرفته‌شده بورس اوراق بهادار تهران نشان دادند که دوره تصدی حسابرس بر کیفیت سود تأثیر مثبت و معناداری دارد. به عبارتی، با افزایش دوره تصدی حسابرس، کیفیت سود نیز افزایش می‌یابد. همچنین نتایج این پژوهش نشان داده عدم تقارن اطلاعاتی بر رابطه بین دوره تصدی حسابرس و کیفیت سود تأثیر مثبت و معناداری دارد و با افزایش عدم تقارن اطلاعاتی، تأثیر مثبت دوره تصدی حسابرسی بر کیفیت سود تقویت می‌شود. اباذری و نصیرزاده (۱۳۹۷) در تحقیقی با نام چرخش اجباری مؤسسات حسابرسی و محدودیت در ارائه سایر خدمات حسابرسی: هزینه‌ها و منافع، نشان دادند مقررات ذکر شده، موجب بهبود کیفیت حسابرسی و بهبود اعتماد استفاده‌کنندگان می‌گردد. همچنین، طبق نتایج، اعمال مقررات مذکور بر هزینه حق‌الزحمه حسابرسی بی‌تأثیر بوده و همچنین، بین نگرش حسابرسان و کارکنان شرکت‌های سرمایه‌گذاری نسبت به تأثیر مقررات فوق بر کیفیت حسابرسی و اعتماد استفاده‌کنندگان تفاوت معنی‌داری وجود دارد. گرد و ناصری (۱۳۹۷) در مطالعه‌ای با عنوان مطالعه ارتباط بین تردید حرفه‌ای حسابرس، چرخش حسابرس و کیفیت حسابرسی شرکت‌ها نشان دادند متغیرهای تردید حرفه‌ای حسابرس و چرخش اختیاری حسابرس ارتباط مستقیم و معنی‌داری با کیفیت حسابرسی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار دارند، اما متغیر چرخش اجباری حسابرس ارتباط معنی‌داری با کیفیت حسابرسی ندارد سجادی و همکاران (۱۳۹۶) در تحقیقی با عنوان تأثیر چرخش حسابرس در سطح شریک و موسسه حسابرسی بر کیفیت حسابرسی نشان دادند چرخش حسابرس در سطح شریک و مؤسسه حسابرسی با کیفیت حسابرسی رابطه معنی‌دار و معکوس دارد. به عبارتی، کیفیت خدمات حسابرسی مؤسسه‌های جدید در سالهای ابتدایی پس از چرخش به دلیل عدم آشنایی کافی با فعالیت و صنعت صاحبکار کاهش یابد؛ اما این رابطه در سطح مؤسسه حسابرسی نسبت به سطح شریک حسابرسی معنی‌دارتر است.

فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اول: بین چرخش حسابرس در سطح مؤسسه حسابرسی و پایداری سود رابطه معناداری وجود دارد.
فرضیه دوم: استقلال حسابرس بر رابطه بین چرخش حسابرس در سطح مؤسسه حسابرسی و پایداری سود تأثیر گذار است.

روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها، از نوع تحقیقات نیمه تجربی پس رویدادی در حوزه تحقیقات اثباتی حسابداری است که با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره (استفاده از روش پانل با اثرات ثابت) و مدل‌های اقتصادسنجی انجام شده است. اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی شرکت‌ها، از طریق نرم‌افزار تدبیر پرداز و ره‌آورد نوین و پایگاه‌های اینترنتی بورس اوراق بهادار تهران جمع‌آوری شده است و برای تجزیه و تحلیل داده‌های از نرم‌افزارهای SPSS23 و EVIEWS9 استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بازار سرمایه ایران در یک بازه زمانی ۸ ساله طی دوره زمانی ۱۳۹۰-۱۳۹۷ می‌باشد که با استفاده از روش حذف سیستماتیک و بعد از مدنظر قرار دادن معیارهای زیر تعداد ۱۳۴ شرکت به‌عنوان جامعه آماری انتخاب شدند؛

۱. شرکت قبل از سال ۱۳۹۰ در بورس پذیرفته‌شده و تا پایان سال ۱۳۹۷ در بورس فعال باشد؛

۲. سال مالی شرکت منتهی به ۲۹ اسفند باشد و طی زمان تحقیق تغییر سال مالی نداشته باشد؛
۳. فعالیت اصلی شرکت سرمایه‌گذاری، بانکداری، لیزینگ و نهاد مالی نباشد؛
۴. اطلاعات موردنیاز در بخش تعریف متغیرها در دسترس باشد و
۵. شرکت در دوره مورد مطالعه تغییر سال مالی نداده باشد.

متغیرها و مدل تحقیق

متغیر وابسته؛ در این پژوهش پایداری سود می‌باشد مطابق تحقیق علوی طبری و همکاران (۱۳۸۹)، از مدل لو (۱۹۸۳) استفاده می‌شود:

$$\text{Earning}_{t+1} = b_0 + b_1 \text{Earning}_t + \varepsilon_t$$

در این مدل، Earning سود سال جاری (t) و سود سال آتی (t+1) و شیب خط رگرسیون (b1) میزان پایداری سود را نشان می‌دهد. هر چه مقدار شیب به یک نزدیک‌تر باشد نشان‌دهنده پایداری بیشتر سود است. هرچه پایداری سود بیشتر باشد فرض می‌شود کیفیت سودهای گزارش شده بالاتر است.

متغیر مستقل؛ چرخش حسابرس است (FROTATION) چرخش مؤسسه حسابرسی است. در صورتی که در گزارش حسابرسی سال t نسبت به سال مؤسسه حسابرسی شرکت مورد نظر تغییر کرده باشد، بدون توجه به چرخش شرکا به دلیل تعویض مؤسسه، چرخش مؤسسه حسابرسی در نظر گرفته می‌شود و برای متغیر مذکور ارزش موهومی ۱ و در غیر این صورت صفر استفاده خواهد شد

متغیر تعدیلگر؛ در این پژوهش استقلال کمیته حسابرسی (Indep)، است که برابر با تعداد اعضای غیرموظف کمیته حسابرسی است

همچنین تأثیر متغیرهای کنترلی زیر نیز بر این رابطه بررسی شده است:

جریان نقدی عملیاتی مثبت؛ (SCFOPLUS) اگر نسبت جریان نقدی عملیاتی بزرگ‌تر یا مساوی صفر باشد متغیر برابر با یک و در غیر این صورت صفر است:

اندازه شرکت؛ (SIZE) که از طریق لگاریتم طبیعی ارزش دفتری کل دارایی‌های شرکت در پایان سال محاسبه می‌شود.

نرخ رشد فروش؛ (Growth) نرخ رشد فروش از طریق نسبت تفاوت فروش سال جاری و سال قبل بر فروش سال قبل به دست می‌آید.

دوره تصدی حسابرس؛ (Tenure) منظور از دوره تصدی حسابرس تعداد سال‌هایی است که حسابرس مستقل، حسابرسی صورت‌های مالی یک صاحبکار را انجام می‌دهد.

نقدینگی شرکت؛ (LIQ) برای محاسبه‌ی این متغیر از حاصل تقسیم دارایی‌های جاری پس از کسر موجودی‌ها و پیش‌پرداخت‌ها بر بدهی‌های جاری استفاده شده است
بر این اساس مدل‌های پژوهش به شرح زیر ارائه خواهد شد.

مدل اول:

$$\text{Earning}_{t+1} = \beta_0 + \beta_1 \text{FROTATION}_{t+1} + \beta_2 \text{SCFOPLUS}_{t+1} + \beta_3 \text{SIZE}_{i,t+1} + \beta_4 \text{Growth}_{t+1} + \beta_5 \text{Tenure}_{t+1} + \beta_6 \text{LIQ}_{t+1} + \varepsilon_{it}$$

مدل دوم:

$$\text{Earning}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \text{BTC}_{i,t} + \beta_2 (\text{BTC} * \text{FROTATION}) + \beta_3 \text{SCFOPLUS}_{i,t} + \beta_4 \text{Growth}_{i,t} + \beta_5 \text{Tenure}_{i,t} + \beta_6 \text{LIQ}_{i,t} + \varepsilon_{it}$$

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

جدول ۱، آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در طی زمان مورد بررسی نشان می‌دهد.

جدول (۱): آمار توصیفی متغیرها

شاخص‌های پراکندگی			شاخص‌های مرکزی		نام و تعداد متغیرها	
بیشینه	کمینه	انحراف معیار	میانه	میانگین	علامت اختصاری	متغیرها
۰/۶۰	-۰/۳۷	۰/۱۰	۰/۰۹	۰/۱۱	Earning	پایداری سود
۱	۰	۰/۴۳	۰	۰/۲۹	FROTATION	چرخش موسسه حسابرسی
۱	۰	۰/۳۹	۱	۰/۵۰	Indep	استقلال حسابرس
۰/۱۵	۰	۰/۱۴	۰/۱۲	۰/۱۴	SCFOPLUS	جریان نقدی عملیاتی مثبت
۱۹/۷۶	۱۰/۵۵	۱/۵۹	۱۴/۲۰	۱۴/۳۶	SIZE	اندازه شرکت
۰/۸۷	-۰/۳۳	۰/۳۲	۰/۱۳	۰/۱۷	Growth	نرخ رشد فروش
۷	۱	۹/۷۸	۳	۳/۴۵	Tenure	دوره تصدی حسابرس
۲/۹۱	۰/۰۵	۰/۴۱	۰/۵۹	۰/۶۶	LIQ	نقدینگی شرکت

انتخاب مدل اول

در انتخاب مدل داده‌های ترکیبی با دو حالت کلی روبرو هستیم. در حالت اول عرض از مبدأ برای کلیه شرکت‌ها یکسان است که در این صورت با روش پول و در حالت دوم عرض از مبدأ برای تمام شرکت‌ها متفاوت است که در این حالت روش پانل انتخاب می‌شود. برای شناسایی دو حالت مذکور از آزمون اف- لیمر استفاده می‌کنیم.

جدول (۲): آزمون چاو یا لیمر و آزمون هاسمن (مدل اول)

نتیجه آزمون	احتمال	آماره آزمون	آزمون اثرات
رد فرض صفر استفاده از مدل پانل	(۰,۰۰۰)	۱۴/۵۴	مقدار F
رد فرض صفر پانل با اثرات ثابت	۰/۰۰۰	۹۸/۵۴	آماره χ^2

با توجه به جدول ۲ مقدار احتمال آماره F و آماره کای-دو برای مدل کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین فرض صفر یعنی برابری عرض از مبدأها رد می‌شود، بنابراین استفاده از روش پانل ارجحیت دارد. لذا لازم است برای انتخاب الگوی اثرات ثابت یا

اثرات تصادفی آزمون هاسمن انجام شود. نتایج آزمون هاسمن نیز نشان می‌دهد که روش مورد استفاده پانل با اثرات ثابت می‌باشد.

جدول (۳): نتایج برآورد مدل اول تحقیق

متغیر	مقدار ضرایب	مقدار t	مقدار احتمال
FROTATION	۰/۳۴	۱/۷۶	۰/۰۹۸
SCFOPLUS	۰/۳۱	۲/۸۷	۰/۰۰۹
SIZE	۰/۱۱	۲/۶۵	۰/۰۱۷
Growth	-۰/۱۶	-۰/۴۶۵	۰/۲۸۶
Tenure	۰/۰۴	۶/۴۶	۰/۰۰۰
LIQ	۰/۰۲	۵/۴۱	۰/۰۰۰
C (مقدار ثابت)	۰/۵۲	۴/۵۶	۰/۰۰۰
مقدار F		۳۴/۳۲	F مقدار احتمال
ضریب تعیین (R^2)		۰/۷۱۰۹	دوربین واتسون
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۶۷۸۸	۱/۷۲

بر اساس نتایج ارائه شده در جدول ۳، ملاحظه می‌شود که سطح معنی‌داری آماره t مربوط به متغیر «چرخش حسابرس» بزرگ‌تر از ۰/۰۵ بوده (۰/۰۹۸) و ضریب آن مثبت می‌باشد (۰/۳۴). همچنین مقدار آماره آن (۱/۷۶) که در ناحیه رد فرض صفر قرار نمی‌گیرد؛ بنابراین بین چرخش حسابرس در سطح موسسه حسابداری و پایداری سود رابطه معناداری وجود ندارد در نتیجه فرضیه‌ی اول پژوهش رد می‌شود.

انتخاب مدل دوم

جدول (۴): آزمون چاو یا لیمر و آزمون هاسمن (مدل دوم)

آزمون اثرات	آماره آزمون	احتمال	نتیجه آزمون
مقدار F	۸/۵۴	(۰,۰۰۰)	رد فرض صفر استفاده از مدل پانل
آماره χ^2	۷۹/۰۸	۰/۰۰۰	رد فرض صفر پانل با اثرات ثابت

با توجه به جدول ۴، مقدار احتمال آماره F و آماره کای-دو برای مدل کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد؛ بنابراین فرض صفر یعنی برابری عرض از مبدأها رد می‌شود، بنابراین استفاده از روش پانل ارجحیت دارد. نتایج آزمون هاسمن نیز نشان می‌دهد که روش مورد استفاده پانل با اثرات ثابت می‌باشد.

جدول (۵): نتایج برآورد مدل دوم تحقیق

متغیر	مقدار ضرایب	t مقدار	مقدار احتمال
FROTATION	۰/۱۹	۱/۸۹	۰/۰۶۲
Indep	۰/۰۵	۵/۶۵	۰/۰۰۰
(FROTATION * Indep)	۰/۵۴	۲/۳۲	۰/۰۲۱
SCFOPLUS	۰/۲۶	۳/۱۲	۰/۰۰۰
SIZE	۰/۳۵	۲/۸۷	۰/۰۱۰
Growth	-۰/۲۶	-۰/۶۵۴	۰/۲۰۵
Tenure	۰/۱۱	۵/۴۳	۰/۰۰۰
LIQ	۰/۰۹	۴/۵۴	۰/۰۰۰
C (مقدار ثابت)	۰/۷۶	۴/۳۰	۰/۰۰۰
مقدار F		۲۳/۴۳	F مقدار احتمال
ضریب تعیین (R ²)		۰/۷۳۳۳	دوربین واتسون
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۷۰۹۸	

بر اساس نتایج ارائه شده در جدول ۵، ملاحظه می شود که سطح معنی داری آماره t مربوط به متغیر «(FROTATION * Indep)» کوچک تر از ۰/۰۵ بوده (۰/۰۲۱) و ضریب آن (۰/۰۵). همچنین مقدار آماره آن (۲/۳۲) در ناحیه رد فرض صفر قرار می گیرد؛ بنابراین می توان گفت، استقلال حسابرسان بر رابطه بین چرخش حسابرسان در سطح موسسه حسابرسان و پایداری سود تاثیر گذار است.

بحث و نتیجه گیری

در جوامع حرفه ای امروز، از دید استفاده کنندگان، اطلاعاتی قابل اتکا تلقی می شوند که یک سازمان مستقل بر فرآیند گزارشگری آنها و مرکز ثقل این فرآیند، یعنی صورتهای مالی نظارت کند این گونه سازمانهای مستقل، مؤسسه های حسابرسان هستند که عمدتاً در واحدهای تجاری، با انجام فرآیند حسابرسان، ساختار کنترل داخلی واحد گزارشگر و محصول نهایی این سیستم کنترل داخلی، یعنی صورتهای مالی آن را مورد بررسی و نظارت قرار می دهند.

این تحقیق با هدف بررسی تاثیر استقلال حسابرسان بر رابطه بین چرخش موسسه حسابرسان و پایداری سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار با استفاده از داده های ۱۳۳۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰-۱۳۹۷ انجام شد. نتایج فرضیه اول نشان می دهد بین چرخش حسابرسان در سطح موسسه حسابرسان و پایداری سود رابطه معناداری وجود ندارد. همان طور که مبانی نظری نشان داد در این زمینه دو گرایش عمده وجود داشت که اعتقاد به تاثیر مثبت و یا منفی تغییر حسابرسان بر پایداری و کیفیت سود داشتند. اما نتیجه تحقیق ما نشان داد که این رابطه اگرچه مثبت بوده است اما به اندازه کافی معنی دار نبوده است. اما نتیجه فرضیه دوم نشان داد که استقلال حسابرسان بر رابطه بین چرخش حسابرسان در سطح موسسه حسابرسان و پایداری سود تاثیر معنادار و مثبتی دارد. این نتیجه می تواند به این دلیل باشد که

استقلال اساس حرفه حسابداری را تشکیل می‌دهد و مطابق با نظریه نمایندگی حسابرس مستقل عدم تقارن اطلاعاتی بین نماینده و مدیر اصلی را کاهش می‌دهد، رفتار عامل نظارت را کنترل می‌کند و به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین مکانیسم‌های نظارت برای تنظیم تعارض منافع و کاهش هزینه‌های نمایندگی تاثیرگذار است؛ بنابراین با افزایش استقلال حسابرسان، چرخش حسابرسان به معنای واقعی خود توانسته است که از وابستگی به صاحب‌کاران بکاهد و در نتیجه پایداری سود را افزایش دهد. این نتایج مطابق با یافته‌های اردانی و همکاران (۲۰۱۹) می‌باشد.

با توجه به این نتایج به سرمایه‌گذاران، تحلیلگران و سایر مشارکت‌کنندگان در بازار سرمایه پیشنهاد می‌شود هنگام ارزیابی پایداری سود در شرکت‌هایی که ابهام اطلاعاتی و عدم تقارن اطلاعاتی در آنها، وجود دارد، علاوه بر چرخش موسسه حسابداری به تعداد اعضای غیرموظف آنها هم توجه ویژه داشته باشند. همچنین به سازمان بورس و اوراق بهادار و جامعه حسابداران رسمی ایران پیشنهاد می‌گردد در هنگام تدوین قوانین مرتبط با پایداری سود و چرخش مؤسسات حسابداری، به ارتباط مستقیم استقلال حسابرس در این زمینه توجه نمایند. در نهایت پیشنهاد می‌شود که تحقیقات آتی رابطه دیگر اجزای کیفیت سود مانند محافظه‌کاری سود، به موقع بودن سود، ارتباط ارزشی سود را با معیار چرخش حسابرس در سطح موسسه حسابداری و همچنین در سطح شرکا مورد بررسی قرار دهند.

منابع

- ✓ اباذری، زهره، نصیرزاده، فرزانه، (۱۳۹۷)، چرخش اجباری مؤسسات حسابداری و محدودیت در ارائه سایر خدمات حسابداری: هزینه‌ها و منافع، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابداری، سال ۱۰، شماره ۳۹، صص ۱۰۷-۱۳۷.
- ✓ بزرگ اصل، موسی، صالح زاده، بیستون، (۱۳۹۴)، رابطه توانایی مدیریت و پایداری سود با تأکید بر اجزای تعهدی و جریان‌های نقدی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، دانش حسابداری، سال ۱۴، شماره ۵۸، صص ۱۵۳-۱۷۰.
- ✓ بیات، مرتضی، زلفی، حسین، میرحسینی، ایرج، (۱۳۹۴)، بررسی تاثیر پایداری سود بر ارتباط ارزشی اطلاعات حسابداری، بررسی‌های حسابداری و حسابداری، دوره ۲۲، شماره ۱، صص ۴۱-۵۵.
- ✓ پورحیدری، امید، بدری خیره مسجدی، سجاده، (۱۳۹۳)، بررسی ارتباط بین چرخش مؤسسات و شریک حسابرس با کیفیت حسابداری و تعدیلات سنواتی، پیشرفت‌های حسابداری دانشگاه شیراز، دوره ۵، شماره ۲، صص ۱-۲۳.
- ✓ خرم‌آبادی، مهدی، لشکرآرا، سهیلا، طاهرزاده، عاطفه، فضل الهی، زهرا، (۱۳۹۸)، بررسی تأثیر دوره تصدی حسابرس بر کیفیت سود با تأکید بر عدم تقارن اطلاعاتی در شرکت‌های پذیرفته‌شده بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش حسابداری و حسابداری، دوره ۹، شماره ۲، صص ۱۰۲-۱۲۲.
- ✓ خواجوی، شکرالله، ولی پور، هاشم، عسکری، سهیلا، (۱۳۸۹)، بررسی تأثیر محافظه‌کاری بر پایداری سود شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، تحقیقات حسابداری و حسابداری، سال دوم، شماره ۸، صص ۹۰-۱۰۳.
- ✓ دستگیر، محسن، رستگار، مجید، (۱۳۹۰)، بررسی رابطه بین کیفیت سود (پایداری سود) اندازه اقلام تعهدی و بازده سهام با کیفیت اقلام تعهدی، پژوهش‌های حسابداری مالی، سال سوم، شماره اول، پیاپی (۷)، صص ۱-۲۰.
- ✓ سازمان بورس و اوراق بهادار، (۱۳۸۶)، دستورالعمل مؤسسات حسابداری معتمد بورس اوراق بهادار، سازمان بورس اوراق بهادار.

- ✓ سجادی، حسین، کاویانی، مریم، رشیدی باغی، مریم، صبرجو، جلال، (۱۳۹۶)، تأثیر چرخش حسابرس در سطح شریک و موسسه حسابرسی بر کیفیت حسابرسی، دانش حسابرسی، سال ۱۷، شماره ۶۹ صص ۵۹-۷۸.
- ✓ صفرزاده، محمدحسین، (۱۳۹۳)، نقش ویژگی‌های حسابرس در بهبود کیفیت سود، دانش حسابداری مالی، دوره ۱، شماره ۳، ۸۵-۱۰۶.
- ✓ فروغی، داریوش، امیری، هادی، ابراهیمیان، آریتا، (۱۳۹۶)، پایداری سود و اجزای تشکیل‌دهنده آن در سطح صنعت و شرکت، پیشرفت‌های حسابداری دانشگاه شیراز، دوره ۹، شماره ۲، صص ۶۳-۹۲.
- ✓ گرد، عزیز، ناصری، مونا، (۱۳۹۷)، ارتباط بین تردید حرفه‌ای حسابرس، چرخش حسابرس و کیفیت حسابرسی شرکت‌ها، پژوهش حسابداری، دوره ۸، شماره ۳، صص ۱۰۵-۱۲۸.
- ✓ ملکیان، اسفندیار، عبدی پور، فرازنده، (۱۳۹۳)، رابطه بین تغییر موسسه حسابرسی و گزارشگری سودهای محافظه‌کارانه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، حسابداری مالی، سال ۱۱، شماره ۴۱، صص ۱۵۷-۱۷۳.
- ✓ مهرانی، ساسان، عبادی، رویا، حسین زاده، سهراب، (۱۳۹۹)، بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی و ارائه گزارش کنترل‌های داخلی بر کیفیت سود، پیشرفت‌های حسابداری دانشگاه شیراز، دوره ۱۲، شماره ۱، صص ۲۹۹-۳۲۲.
- ✓ نیکبخت، محمدرضا، قاسمی، علی، ایمانی برندق، محمد، (۱۳۹۹)، تأثیر خطای پیش‌بینی سود مدیریت بر پایداری اجزای نقدی و تعهدی سود و ارزشیابی بیش‌ازحد سهام، پژوهش‌های مالی حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۲، شماره ۴۶، صص ۱-۲۶.
- ✓ Ardhani, Lutfi., Bambang Subroto., Bambang Hariadi (2019) Does Auditor Independence Mediate the Relationship Between Auditor Rotation and Audit Quality? L. Ardhani, B. Subroto, B. Hariadi /Journal of Accounting and Business Education, 4 (1), September 2019
- ✓ Aschauer, E & Quick, (2018), "Mandatory Audit Firm Rotation and Prohibition of Audit Firm-Provided Tax Services: Evidence from Investment Consultants' Perceptions", International Journal of Auditing, Vol. 22, No. 2, PP. 131-149.
- ✓ Bandyopadhyay S. P. , CH. Chen, & Y. Yu, (2014). Mandatory Audit Partner Rotation, Audit Market Concentration, and Audit Quality: Evidence from China, Advances in Accounting, Incorporating Advances in International Accounting, Volume 30, Issue 1, PP. 18-31
- ✓ Chi, W. (2011). The Effect of the Enron-Andersen Affair on Audit Pricing. SSRN Electronic Journal, (886). <https://doi.org/10.2139/ssrn.614884>
- ✓ Dao, M & Pham, (2014), "Audit Tenure, Auditor Specialization and Audit Report Lag", Managerial Auditing Journal, Vol. 29, No. 6, PP. 490 - 512.
- ✓ Dechow, P. and Dichev, I. 2002. "The quality of accruals and earnings: the role of accruals in estimation errors", The Accounting Review, Vol. 77, pp. 35-59.
- ✓ Hasan , Shahanif ., Aza Azlina Md Kassim (2020) HE IMPACT OF AUDIT QUALITY, AUDIT COMMITTEE AND FINANCIAL REPORTING QUALITY: EVIDENCE FROM MALAYSIA, International Journal of Economics and Financial Issues 10(5):272-281 DOI: 10.32479/ijefi.10136
- ✓ Hui, K. , Nelson, K., & Yeung, P. 2016. On the persistence and pricing of industry-wide and firm-specific earnings, cash flows, and accruals. Journal of Accounting and Economics, 61(1), 185-20.
- ✓ Johnson V. E., Khurana, I. k., & Reynolds, J. k. (2002). Audit-firm tenure and the quality financial reports. Contemporary Accounting Resea, 19 (4), 637-660

- ✓ Leep, P. and Xiaoyan Wen. 1991. Accounting Measurement Basis, Market Mispricing, and Firm Investment Efficiency, *Journal of Accounting Research* 45(1), 155-197.
- ✓ Leung, S. , Srinidhi, B. , & Xie, L. (2017). Auditor Tenure, Information Asymmetry and Earnings Quality. *Information Asymmetry and Earnings Quality* (March 10, 2017).
- ✓ Lindscheid, F. , and Pott, C, & Watrin, C. (2010). The Effect of Audit Engagement and Review Partner Rotation on Audit Quality. Working Paper, Institute of Accounting and Taxation of Germany
- ✓ Lopo, M. A., & Aldecir, B. (2014). Rotation of independent auditors and analysis of their reports before and after rotation in Brazil. *Journal of Accounting and Taxation*, 6(1), 19–29. <https://doi.org/10.5897/jat2013.0128>
- ✓ Sloan, R. G. .1996. Do Stock Prices fully reflect information in accrual and cash flow about future earning?, *The accounting Review* 71, 289-315. Thinggaard, F., & Damkier, J. (2008). Has financial statement information become less relevant? Longitudinal evidence from Denmark. *Scandinavian Journal of Management*, 24, 375—387
- ✓ Silvestre, Adalene Olivia., Cristiano Machado Costa., Clóvis Antônio Kronbauer (2019) Audit Rotation And Earnings Quality: An Analysis Using Discretionary Accruals, This work licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.
- ✓ Tobi, B. A., Osasrere, A. O., & Emmanue, U. (2016). Auditor ' s Independence and Audit Quality : A Study of Selected Deposit Money Banks in Nigeria. *International Journal of Finance and Accounting*, 5(1), 13–21. <https://doi.org/10.5923/j.ijfa.20160501.02>
- ✓ Wai. H. M. K., Morse.D. (2009), "The Impact of Conservatism on Management Earnings Forecasts", *Journal of Accounting and Economics*, Vol. 40, PP. 192-207.
- ✓ Velte, P., & Stiglbauer, M. (2012). Impact of Auditor and Audit Firm Rotation on Accounting and Audit Quality: a Critical Analysis of the Ec Regulation Draft. *Journal of Governance and Regulation*, 1(3), 1–8. https://doi.org/10.22495/jgr_v1_i3_p1